

**100105 – «Мейманканаларда жана туристтик комплекстерде тейлөөнү уюштуруу» адистиги үчүн
«Астрономия» дисциплинасы боюнча баалоо каражаттарынын фондусу (ФОС)**

Контролдук суроолор	Доклад темалары	Тестирлөө (Тестирование)	СӨИ темалары
1. Астрономия илиминин предмети жана милдеттери. 2. Геоцентрдик жана гелиоцентрдик системалар. 3. Көрүнүүчү жылдыз чоңдугу түшүнүгү. 4. Жылдыздардын спектралдык классификациясы. 5. Күн системасынын курамы жана түзүлүшү. 6. Күн активдүүлүгү жана анын Жерге таасири. 7. Айдын фазалары жана алардын себептери. 8. Күн жана Айдын тутулуу шарттары. 9. Планеталардын конфигурациясы. 10. Жылдыз параллаксы жана аралыктар. 11. «Чоң жарылуу» теориясынын маңызы. 12. Галактикалардын түрлөрү жана Хаббл мыйзамы. 13. Кара тешиктер жана алардын касиеттери. 14. Реликттик нурлануунун мааниси. 15. Экзопланеталар жана аларды издөө ыкмалары. 16. Жылдыздардын эволюциясынын этаптары. 17. Телескоптордун иштөө принциптери. 18. Убакытты ченөө системалары (алкактуу убакыт). 19. Календардык системалардын айырмасы. 20. Астрономиянын заманбап цивилизациядагы ролу.	1. Астрономиянын өнүгүү тарыхы. 2. Күн системасынын келип чыгышы. 3. Күн — энергиянын булагы. 4. Айды изилдөө миссиялары. 5. Жер тобундагы планеталардын өзгөчөлүгү. 6. Гигант планеталар жана алардын жандоочулары. 7. Кичине денелер: астероиддер жана кометалар. 8. Жылдыздардын жашоо цикли. 9. Нейтрондук жылдыздар жана пульсарлар. 10. Биздин Галактика – Саманчынын жолу. 11. Ааламдын кеңейиши. 12. Караңгы зат жана караңгы энергия. 13. Жерден тышкары цивилизацияларды издөө. 14. Космостук телескоптордун мааниси. 15. Марсты колониялаштыруу мүмкүнчүлүктөрү. 16. Космостук аба ырайы жана коопсуздук. 17. Астрофотографиянын негиздери. 18. Космостук туризмдин келечеги. 19. Астрономиялык кубулуштар жана маданият. 20. 21-кылымдын ири космостук долбоорлору.	1. Күн системасындагы эң чоң планета? (Юпитер). 2. Жылдыздын жаркырактыгынын бирдиги? (Жылдыз чоңдугу). 3. Күндөн Жерге чейинки орточо аралык? (Астрономиялык бирдик). 4. Ааламдын борборунда Күн турат деген система? (Гелиоцентрдик). 5. Жарыктын боштуктагы ылдамдыгы? (300 000 км/с). 6. Жылдыздардын энергия булагы? (Термоядролук синтез). 7. Шакекчелери эң жакшы көрүнгөн планета? (Сатурн). 8. Галактикалардын алыстоо кубулушу эмнени далилдейт? (Ааламдын кеңейишин). 9. Жерге түшкөн космостук дене? (Метеорит). 10. Саманчынын жолу галактикасынын формасы? (Спиралдык). 11. Күндүн эң сырткы катмары? (Корона). 12. Жылдызга чейинки аралыкты өлчөө ыкмасы? (Параллакс). 13. Биринчи жасалма жандоочу кайсы жылы учурулган? (1957). 14. Космоско учкан биринчи адам? (Ю. Гагарин). 15. Айдын көрүнгөн формасынын өзгөрүшү? (Фазалар). 16. Планеталардын кыймыл мыйзамдарын ким ачкан? (И. Кеплер). 17. Жерге эң жакын жылдыз? (Күн). 18. Жер тобуна кирбеген планета? (Нептун). 19. Ааламдын жашы канча? (13.8 млрд жыл). 20. Оптикалык телескоптун негизги бөлүгү? (Объектив).	1. Жылдыздуу асмандын картасы менен иштөө. 2. Кыргызстанда байкалуучу астрономиялык кубулуштардын календары. 3. Туристтер үчүн «Астрономиялык кеч» долбоорун иштеп чыгуу. 4. GPS навигациясынын астрономиялык негиздери. 5. Кыргыз элинин жылдыздар жөнүндөгү түшүнүктөрү. 6. Мейманканаларда Күн энергиясын колдонуу эсеби. 7. Обсерваторияларга туристтик маршруттарды түзүү. 8. Космостук сүрөттөрдү иштетүүчү программалар менен таануу. 9. Ааламдын эволюциясынын масштабын чагылдыруу. 10. Космостук мониторинг жана экология. 11. Планеталардын физикалык шарттарын салыштыруу (таблица). 12. Астрономиялык терминдердин үч тилдеги сөздүгү. 13. Күн активдүүлүгүнүн адамдын ден соолугуна таасири. 14. Заманбап астрономиялык ачылыштардын анализи. 15. Түнкү асмандын жарык менен булгануу көйгөйү. 16. Космостук технологиялардын турмуштагы пайдасы. 17. Планеталардын физикалык мүнөздөмөлөрүнүн диаграммасы. 18. 2025-2030-жылдарга тутулуулардын болжолу. 19. Ааламдын түзүлүшү: илимий жана диний көз караштар. 20. «Космостук туризм — жаңы багыт» (эссе).

